

เทศน์เช้า วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ เวลาวันพระ เห็นใหม่ วันพระนะ วันหาบุญกุศล วันทำงานเราต้องติดเครื่อง ต้องคิด ต้องบริหารจัดการ เครียดมากนะ ทุกข์มาก ความทุกข์นี้เราก็คิดกันเองว่าถ้ามันประสบความสำเร็จแล้วเราจะมีความสุข เราคิดของเรานะ แล้วเราพยายามแสวงหาเพื่อมันๆ ตัณหาความทะยานอยากถมไม่เต็ม ทะเลนี้ถมไม่เต็มหรอก แต่ถ้าเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เห็นใหม่ คุณค่าของมันนะ ชีวิตเรามีคุณค่ากว่าเงินทองนะ แต่เวลามันทุกข์มันยากมันก็ลำบาก มันก็ลำบากมันก็ทุกข์ใจ

“ชาติปี ทุกขา ชาติความเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง”

เพราะมีการเกิด แล้วการเกิดมันลบไม่ได้ มันต้องเกิดต้องตายไปอย่างนี้ ที่นี้ต้องเกิดต้องตายไปอย่างนี้นะ นี่เราทำทาน สวด ภาวนา ทำทานเพื่ออะไร? เพื่อให้ได้ฟังธรรมใจ ให้ฟังธรรมใจให้ได้สะกิดใจ คนเราถ้าสะกิดใจนะ คูสิ คูปุเย็น เห็นใหม่ ร้อยกว่าปี ชีวิตของเขา เขาอยู่ของเขา พอเพียงของเขา ขนาดคนจะไปดูแลเขาเขาก็ไม่ไป เพราะศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มนุษย์มีศักดิ์ศรีมากนะ นี่เราหาอยู่หากินของเรา ถ้าเราพอใจ ถ้าใจมันพอนะมันอยู่ได้ ที่นี้ใจมันไปดูเขาไป คนสูงกว่าเราก็มีนะ คนต่ำกว่าเราก็มีนะ คนต่ำกว่า คนทุกข์คนยากกว่าเรา

นี่อันนี้ คูสิในสมัยพุทธกาลพระอรหันต์ไม่เคยกินข้าวอ่อมเลย คำนี้มันน่าคิดนะ คำว่าคนเกิดมานี้โรคหิวเป็นโรคประจำตัว แล้วไม่เคยกินข้าวอ่อมเลย เพราะอะไร? เพราะกรรม พอกินข้าวนี้ข้าวเต็มบาตรเลยนะ มันๆๆ ไปมันจะหายไปเอง ทำให้ตัวเองไม่เคยกินข้าวอ่อมเลย จนพระสารีบุตรได้ข่าวก็ไปหาแล้วจับบาตรไว้ จับบาตรของพระองค์นั้นไว้แล้วบอกให้ฉัน เพราะถ้าพระสารีบุตรไม่เอาบุญของท่าน ไม่เอาบารมีของท่านจับไว้วันะ โดยบารมีของพระที่ฉันนั้นมันจะหายไปโดยกรรม

นี่โดยกรรมมันมหัศจรรย์ ทั้งๆ ที่ข้าวเต็มบาตร ความจริงคนนี่นะกินไม่ถึงครึ่งบาตร ไม่ถึงหนึ่งในสี่ของบาตรมันก็อิ่มแล้ว แต่เมื่อเอาไว้เต็มบาตรเลย เวลากินไปๆ ทำไมมันหายไป มันไม่

อิม เพราะอิมมันเป็นเรื่องของกรรม เห็นไหม จนพระสารีบุตรไปหา ไม่มีใครดูแลหรือ? คนดูแลก็มี คนที่ใส่บาตรก็มี คนเขาเจตนาดีด้วย

อ้าว วันนี้อยู่ข้างหลังใช่ไหม? ใส่ข้างหน้าหมดก่อน อ้าว อย่างนั้นพรุ่งนี้เราจะใส่ข้างหลัง พระที่ไปด้วยเมื่อวานเขาอยู่ข้างหลังไม่ได้ อ้าว สลับไปอยู่ข้างหน้า นี่เขาพยายามจะช่วยนะ โยมที่เขาพยายามจะช่วยจะใส่บาตรให้ พระก็พยายามจะช่วย แต่บุญไม่ถึง ช่วยไม่ได้ เห็นไหม ช่วยไม่ได้มันก็ขาดแคลนอยู่อย่างนั้นแหละ แต่เวลาพระสารีบุตรมา นี่จับขอบบาตรไว้ “อ้าว ถันนะ ถันให้อิม” อิมมือนั้นนะ อิมเสร็จแล้วก็ตายเลย

คนเราเกิดมาไม่เคยกินข้าวอิมเลยมันทุกข์ขนาดไหน? ก็มันจะหิวอยู่ตลอดเวลา โทษนะ เหมือนไฟนรก ไฟนรกเวลามันเผาไหม้ มันเผาจนละลายไปเลยนะ เสร็จแล้วมันไม่หมดกรรมนะ มันก็ประกอบขึ้นมาเป็นร่างเราอย่างเก่า นี่ของทุกอย่าง เห็นไหม คนเวลาเราทำร้ายกัน ฆ่ากัน ถ้ามันทนพิษบาดแผลไม่ไหวมันต้องตายไปใช่ไหม? ใ้อันนี้มันย่อยสลาย มันละลายหมดเลย แล้วเดี๋ยวก็ขึ้นมาเป็นเราอีก เป็นเราอีก เพราะอะไร? เพราะมันเป็นนามธรรม

นี่ไงมันตายไม่ได้ มันไม่ถึงที่สุดของมันนะ ถ้าถึงที่สุดหมดกรรมมันก็เปลี่ยนสถานะ เปลี่ยนภพเปลี่ยนชาติ มันก็เปลี่ยนไป นี่ไฟนรก นรกอเวจีมันเป็นอย่างนั้น แล้วนี่มันไม่ใช่ นรก นี่เป็นมนุษย์ นี่สิ่งที่ว่ามันไม่เคยอิมเลย ความที่มันไม่เคยอิมเพราะมันบกพร่องอยู่ตลอดเวลา นี่มันเกิดจากอะไร? เกิดจากทาน เกิดจากการตั้งใจฟัง ถ้าตั้งใจฟังนะเรารักษาของเรา ถ้าเราเข้มแข็งนะ รักษาศีล

ศีลเป็นความปกติของใจนะ แคร์ักษาศีลนี่นะ ถ้าคนอ่อนแอรักษาศีลไม่ได้หรอก มันอ่อนแอ พออ่อนแอมันทนไม่ไหว มันทนไม่ได้ โรคหิว โรคความเป็นไป เห็นไหม นี่สิ่งใดมันจะขัดแย้งไปหมดเลย เพราะอะไร? เพราะเรามีกรอบกติกา พอมีกรอบกติกา จิตมันเคยอิสระของมัน มันเคยคิดของมัน เคยตามใจของมัน เคยคืนรนไปประสามัน

คืนรนนะ ความคิดนี่คืนรน เวลามันคิดของมัน มันคืนรนของมันไป แล้วก็คืนรนของมันไป เวลามันมีกติกาขึ้นมา มันอึดอัด พอมันอึดอัด มันก็ขัดแย้ง นี่ก็ขัดแย้ง ขัดแย้งไปหมด แต่ถ้าเป็นคนที่ไม่ดี วุฒิภาวะของใจมันเป็นเรื่องกิดคิด ถ้ากิดคิดแล้วมันผิดศีลตรงไหน?

ความคึ้นรนของเรา คึ้นรนในทางบวกมันไม่ผิดศีลเลย แต่ถ้ามันคึ้นรนในทางลบมันผิดศีล เห็นไหม มโนกรรม วชิกรรม กายกรรม ผิดศีลด้วยกายกรรม แต่มโนกรรมนี่อาบัติของจิตไม่มี อาบัติของจิตมันฟุ้ง มันทุกข์ มันรู้ตัวของเรา เห็นไหม นี่เราคิดของเราเอง เรารู้ของเราเอง สิ่งที่เรารู้ แต่ถ้าจิตมันคึ้นขึ้นมา วุฒิภาวะมันคิดแต่สิ่งที่ดีๆ

นี่ความคิดของมนุษย์นะ จะมั่งมีศรีสุข จะทุกข์จนเช็ญใจนะ แต่ปัญญาที่คิดมันคิดที่ดี มันคิดสิ่งที่เป็นประโยชน์ มันเป็นสมบัติจากภายใน สมบัติจากภายในมันเกิดจากการกระทำมา เวลาพระอรหันต์ เห็นไหม สิ่งที่มีมันเป็นอกัญญา ๖ นี้ไม่เท่ากัน ต่างๆ กันไป เขาว่าปัญญาต่างๆ กันไป สิ่งนี้มันเกิดมาจากไหนล่ะ? มันเกิดมาจากพื้นฐานอันหนึ่ง แล้วเกิดจากการฝึกฝนอันหนึ่ง ปัญญามันจะไม่ฝึกฝนไม่ได้หรอก

คูสิคูทางวิชาการ เห็นไหม ถ้าไม่ได้คิดไม่ได้จัดการมันจะฉลาดไปไม่ได้หรอก แต่ถ้าคนฉลาด บางคนทำไมไปปฏิบัติไหวพริบไวล่ะ? ทำไมบางคนเน้นช้าล่ะ? นี่สิ่งที่มีมันเป็นไปอย่างนี้มันเป็นไปจากข้างในก็มี แต่การฝึกฝนนี่ฝึกฝนจากข้างนอก สิ่งทีข้างนอก เห็นไหม ถ้าเราเข้มแข็งขึ้นมา ศีลมันเรื่องปกติมาก เป็นเรื่องธรรมดาเลย ถ้าเราไม่คิดผิดมันเป็นเรื่องธรรมดาอยู่แล้ว แล้วมันเป็นเรื่องของเรานะ สมบัติจากของเรา

คูสิเวลาเรามีเงินมาก เราจะเอาไปซื้อเขาไหม? เราจะไปอวดเขาไหม? เราก็เก็บหอมรอมริบของเราใช้ไหม? นี่ความรู้สึก ความคิด มันก็เป็นสมบัติของเรา สิ่งที่เป็นสมบัติของเรา เราต้องไปอวดใคร? ต้องไปซื้อใคร? ต้องไปให้ใครรับรู้ มันเป็นเรื่องของเรา ถ้าเป็นเรื่องของเรามันภูมิใจของเรา เห็นไหม นี่มันภูมิใจของเรา

คูสิคนเรถ้ามันมีปัญญา นี่มันสบประมาทกันไม่ได้นะ ปัญญาความคิดของคนแต่ละคนมันมีสูงมีต่ำนะ นี่ความเป็นไป เห็นไหม แล้วนี่ถ้ามันโดยธาตุ ถ้าเข้ากันโดยธาตุ ธาตุที่ดีมันจะเข้าสิ่งที่ดี เห็นสิ่งที่ดีมันจะถูกใจ มันจะพอใจมาก ธาตุที่มันเกร เห็นสิ่งใดๆ นี่ตัวอย่างที่ดีเรียนกันยาก ตัวอย่างที่เลวไม่ต้องบอกมันเป็นเอง ใจมันเป็นอยู่แล้ว ตัวอย่างที่เลว คูสิอย่างเช่นเด็กมันชอบความสะอาดของมัน นี่ตัวอย่างที่เลว ตัวอย่างที่ดี เห็นไหม นี่ทวนกระแส

สิ่งทีทวนกระแส ปลาเป็นมันต้องว่ายทวนกระแสน้ำนะ สิ่งนั้นเหมือนกับเกิดมาเป็นมนุษย์ มนุษย์สมบัติมันมีคุณค่ามาก แล้วก็ดำด้อยไปเรื่อยๆ ก็มันปล่อยลอยไปตามน้ำคือปลาตายใจ เป็นมนุษย์นี้สุดยอด แล้วก็ลอยไปตามกระแส เป็นปลาตายกระแสน้ำพัดไป นี่โลกพัดไป

ไปกับเขา แต่ถ้าปลาเป็นมันว่ายทวนน้ำ แต่สังคมก็ว่าคนนั้นคนโง่ ลอยไปตามน้ำมัน สะดวกสบาย แต่ถ้าทวนกระแสน้ำขึ้นไปมันลำบากไปหมดแหละ ต้องออกแรงนะ ต้องทวนกระแสน้ำขึ้น

ความคิดเป็นอย่างนั้นนะ ทำดีต้องเป็นสภาวะแบบนั้น แล้วจิตใจใครจะทำ? เราทำของเรา เรารู้ของเรา เราตั้งใจของเรา เห็นไหม นี้อุตตา หิ อุตตโน นาโถ คนเป็นที่พึ่งแห่งตน ถ้ามันพึ่งตนได้ มันเข้าใจได้ เราพึ่งเราได้แล้ว นีร์มโพธิ์ร่มไทร ครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติมาแล้วนี้ร์มโพธิ์ร่มไทรนะ ในบรรดาสัตว์ ๒ เท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด ถ้าบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะพาไปนิพพานอย่างเดียว เว้นไว้แต่พวกเรายุติภาวะไม่ถึง

ถ้าพาไปนิพพานอย่างเดียว เห็นไหม จะรื้อสัตว์ขนสัตว์ก็ขนไปหมดเลย คนทำไม่ขนไปไม่ได้ล่ะ? ขนไปไม่ได้นะ แม้แต่นางวิสาขาเป็นพระโศดาบัน แล้วเวลานางวิสาขาตายไปก็ตายไปพร้อมกับพระโศดาบัน แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำไมไม่ทำให้นางวิสาขาเป็นพระอรหันต์ล่ะ? ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทนายพระอานนท์ไว้เห็นไหม

“อานนท์ เธออย่าเสียใจไปเลย เรานิพพานไปแล้ว อีก ๓ เดือนข้างหน้าเขาจะทำสังคายนา เธอจะเป็นพระอรหันต์วันนั้น”

นี่เป็นพระอรหันต์เพราะอะไร? เพราะพระอานนท์สร้างบุญญูธิการมา คนที่สร้างมา มันสมบัติของคนที่สร้างมา ถ้าเราได้ธาตุมา สิ่งที่เป็นเพชร ถ้าเราเจียรระโนมันก็ออกมาเป็นเพชร สิ่งที่กรวด ทำอย่างไรมันก็เป็นกรวด สิ่งที่เป็นกรวด เห็นไหม จิตของเราถ้าเป็นกรวด ถ้ามันสะสมไว้ คุณติความตกผลึกของมัน นี่มันแกร่งของมันไปเรื่อยๆ

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจของเรามีคุณค่าแค่นี้ แต่ถ้ามันตั้งใจของมัน มันทำของมัน มีคุณค่าเท่านี้แต่ก็สร้างได้ เราเกิดมาราบอกเราไม่มีอำนาจวาสนา เราต้องรออำนาจวาสนา แล้วอำนาจวาสนามันลอยมาจากฟ้าหรือ? อำนาจวาสนาเกิดจากการกระทำ ทาน ศีล ภาวนา นี่อำนาจวาสนา การทำคุณงามความดี เราเสียสละกันทางโลก

นี่ทางโลกเราเสียสละกัน เห็นไหม คุณิเราให้เขา เราสร้างบุญของเรา นี่ทำไมเราว่าคนนั้นเป็นคนดีล่ะ? ทำไมเขายอมรับคนดีล่ะ? ทั้งๆ ที่ข้างหน้าเขาไม่แสดงออกนะ แต่หัวใจเขารู้ หัวใจ

เขารู้ว่าคนไหนใช้ได้ คนไหนใช้ไม่ได้ ถ้าหัวใจเขารู้มันเก็บไว้ในใจใจ เพราะมรรยาทสังคมมัน
กระทบกระเทือนกัน

เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก

“มนุษย์เกิดมาถือขวานกันมากคนละเล่ม”

ปากใจ เอาไว้ถากกัน เอาไว้ฉันทากัน เอาไว้ถากถางกัน สิ่งที่ปาก เห็นใหม่ นี่ปากมันทำ
คุณงามความดีก็ได้ สิ่งที่เราสื่อสาร การแสดงธรรมมันแสดงธรรมมาจากไหนล่ะ? แสดงธรรมมา
จากใจ ถ้าใจไม่เป็นธรรมนะ ปากพูดออกไปขนาดไหนมันก็เป็นนิยายธรรมะ มันไม่เป็นธรรม
หรืออก มันเป็นนิยาย มันเป็นสิ่งประโลมโลก คิดเองเออเอง ไม่ประโลมธรรม เห็นใหม่

ถ้าสิ่งที่เป็นธรรม เห็นใหม่ นี่มันมาจากใจ ใจเป็นธรรมก็แสดงออกมาทางปากนั่นล่ะ แต่
มันเป็นประโยชน์ มันเป็นความจริง มันเป็นความจริงเพราะอะไร? เพราะมันพิสูจน์ได้ แล้วทำ
พิสูจน์ด้วย ถ้าพิสูจน์มาแล้วมันจะเป็นความจริงอย่างนั้น จริงเพราะอะไร? เพราะใจเราจริง ถ้าใจ
เราจริง แสดงออกมามันก็จะเป็นความจริง ถ้าใจเราปลอมแสดงออกมาก็เป็นความปลอม เป็นนิยาย
ธรรมะ พูดธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้แหละ แต่เป็นนิยายธรรม เพราะเป็น
ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ไม่ใช่ใจของเรา ใจของเรามันไม่รู้หรืออก เห็นใหม่
มันไม่รู้ นี่พูดเหมือนกันแต่ไม่เหมือนกัน พูดสิ่งเดียวกันก็ไม่เหมือนกัน

คู่ออย่างตีความของขึ้นเดียวกัน แต่มุมมองต่างๆ กันไป มุมมองมันเกิดมาจากใจนะ เกิด
มาจากความรู้สึกรู้สึกของเรา เกิดจากความเห็นของเรา ความเห็นมันเป็นของมันเอง ความเห็นเป็น
อย่างนั้น เห็นใหม่ แต่ถ้ามันพัฒนาขึ้นมา มันพัฒนามันทั้งมาเองนะ สิ่งทั้งที่เอง ถ้าเราไม่ทั้งเอง

“มรรคหยาบหม่อมรรคละเอียด”

คู่อเราประพฤติปฏิบัติกัน นี่สิ่งที่ประพฤติปฏิบัติ ใครเห็นก็ว่าทุกข์ๆ ทำไม่ไม่อยู่สุข
สบาย นี่ใจเขาว่าเขาอยู่เฉยๆ ก็สบายนะ เขาไม่ต้องทำอะไรเขาสบาย เขาสบายของเขา เห็นใหม่
มันหายบาย ใจ ความสบายคือว่าเขาเอาความสะดวกในปัจจุบันนั้น แต่เขาไม่รู้หรืออกว่าสิ่งที่เป็น
คุณงามความดีที่มันละเอียด ที่มันลึกซึ้ง เห็นใหม่ ดูทางวิจยติ เขาค้นคว้ากันทำไม? เขาค้นคว้า
บางที่ทั้งชีวิตนะ เขาจะได้ประสบความสำเร็จแต่ละชั้นแต่ละอัน

นี่ก็เหมือนกัน การทำคุณงามความดีของเรา เรานั่งสมาธิของเรา เราเดินจงกรมของเราให้มันตายไป คุณดีความเพียรที่อุกฤษฏ์ คืออย่างพระโสณะเดินจงกรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเห็นทางจงกรมนะ

“ไอ้โฮ นี่มันที่เชือดโคของใคร?”

คำว่าที่เชือดโคของใครเลือดมันต้องแดงไปหมด เลือดแดงหมดทำไมยังเดินได้? นี่ความเพียรที่อุกฤษฏ์คือพระโสณะ จงกรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ให้ใส่รองเท้าก็เริ่มต้นมาจากตรงนี้ นี่สิ่งที่ทำมาในธรรมวินัยมันมีเหตุมีปัจจัย มันมีเหตุมาก่อนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงอนุญาต ถ้ามันไม่มีเหตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่พยากรณ์ จะไม่พูด เพราะถ้าพูดไปสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้นี่มหาศาลเลย นี่โลกนอก-โลกใน รู้ไปหมด แต่มันเป็นประโยชน์กับเราไหม? นี่มันไม่เป็นประโยชน์

คุณอย่างเช่นพวกเราปฏิบัติไม่เป็น ปฏิบัติไม่เป็นก็คิดว่าถ้าปฏิบัติเป็นขึ้นมาแล้ว เป็นอริยบุคคลขึ้นมาแล้วจะเหาะเหินเดินฟ้า จะเป็นผู้วิเศษ ไอ้มันมันผู้วิเศษนะ การเหาะเหินเดินฟ้า การหายใจมันเป็นปีติในฉานแก่นั่นเอง ฉาน โลภี ความท้อใจ อภิญญา ๖ มันเรื่องธรรมดา มันเรื่องธรรมดา เรื่องของโลก คุณเทคโนโลยีเขาทำเครื่องจับเท็จ นี่แม้แต่วัตถุมันยังจับเท็จได้เลย จับคนพูดถูกพูดผิดได้เลย แล้วใจมันประเสริฐขนาดไหน?

ถ้าเราคิดอย่างนั้นใช่ไหม? เราคิดอย่างนั้น นี่มันเข้าไปไม่ถึงสัจจะความจริง ถ้ามันเข้าไปถึงสัจจะความจริงมันเป็นอริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค นี่มันเกิดตรงไหน? เกิดกาย เวทนา จิต ธรรม นี่สติปัฏฐาน ๔ แล้วสติปัฏฐาน ๔ มันเกิดอย่างไร? นี่ก็ว่ากันสติปัฏฐาน ๔ มันก็ไปทำเป็นวิจยใจ กายก็เป็นอย่างนั้น เวทนาจึงเป็นอย่างนั้น

มันเป็นอย่างนั้น มันเป็นอย่างนั้นเป็นเรื่องโลกๆ แต่ถ้าเป็นอริยสัจนะมันต้องจิตรู้ จิตนี้เป็นคนรู้ จิตเป็นคนเห็น จิตเป็นคนวิปัสสนา เพราะ เพราะจิตเป็นคนรับผล สุขทุกข์จิตมันเป็นคนรับรู้ แล้วมันทำลายทิฐิมานะของจิต พอทำลายทิฐิมานะของจิตมันก็ปล่อยเข้ามา มันรู้จักจิตนะ มันไม่ใช่ว่ารู้จักว่าสิ่งที่เราไปทำวิจยกัน กายเป็นอย่างนั้น ทุกอย่างเป็นอย่างนั้น ไอ้มันเรื่องโลกๆ มันเรื่องวัตถุ มันไม่ใช่เรื่องความรู้สึก แล้วเวทนาเป็นวัตถุไหม? เวทนาจึงเป็นวัตถุ เวทนา จิต ธรรม เป็นวัตถุ จิตก็เป็นวัตถุ จิตเป็นวัตถุอันหนึ่ง อารมณ์ความรู้สึก เห็นไหม

ดูทางการแพทย์สิ ดูเครื่องตรวจคลื่นหัวใจมันเป็นวัตถุใหม่? ถ้ามันไม่มีคลื่นเขาจับมาได้
ได้อย่างไร? ไม่มีคลื่น เครื่องวัดกระแส วัดความรู้สึกของใจมันขึ้นมาได้อย่างไร? นี่มันก็เป็นวัตถุ
แม้แต่คลื่นเขายังจับได้เลย นั่นมันก็เป็นวัตถุอันหนึ่ง นี่กาย เวทนา จิต ธรรม เพราะจิตนี้มันจิต
กิเลสใจ จิตที่มันมีทิวี่มานะใจ นี่มันถึงเป็นสติปัญญา มันต้องทิ้ง ต้องทำลายจิตใจ พอทำลายจิต
มันถึงจะพ้นออกไป ถ้ามันพ้นออกไป นี่มันจะเกิดปัญญาขึ้นมาจากภายใน

นี่ถ้าเข้มแข็งจากข้างนอก มันจะเข้มแข็งจากข้างใน เวลาู้เห็นต่างๆ เรื่องอกัญญา เรื่อง
ฉานโลกีย์ เรื่องความรู้มันเป็นเครื่องล่อ ฤทธิชีไพรคติอย่างนี้ เหาะเหินเดินฟ้าแล้วไปไม่รอด
หรือ ไปไม่รอด ดูพระเทวทัตสิ แปลงกายเป็นงูไปบนศีรษะของอชาตศัตรู เห็นไหม นี่แล้วทำ
ได้ขนาดนั้นทำไมทำลายพระพุทธเจ้าล่ะ?

แปลงกายได้ ทำทุกอย่างได้ เหาะเหินเดินฟ้าได้หมดเลย แล้วแก้กิเลสซักตัวไหม? พระ
เทวทัตได้ทำลายกิเลสซักตัวไหม? ไม่ได้ทำลายกิเลสซักตัวเลย ไม่มีความหมาย นี่เรื่องของโลกๆ
ไม่มีความหมายหรือ ถ้าเข้ามาอริยสังฆมันถึงจะเข้ามาอริยสังฆ ถ้าไม่เข้าอริยสังฆเรื่องนั้นไม่มี
ความหมายเลย พระเทวทัตทำมาได้แล้ว เทวทัตเหาะเหินเดินฟ้าได้ เทวทัตทายใจคนได้ เทวทัต
แปลงกายได้ แล้วเทวทัตฆ่ากิเลสไหม? ไม่ได้ฆ่ากิเลสเลย

นี่ถ้าภาวนากันเราคิดแต่เรื่องโลกๆ มันจะออกไปเป็นเทวทัต แต่ถ้าเข้ามาความจริง เข้ามา
อริยสังฆมันไม่เป็นอย่างนั้นหรือ ไม่เป็นอย่างนั้นจริงๆ ถ้าพูดถึงคนไม่เป็นมันก็พูดนิยายธรรมะ
เท่านั้นนะ แต่ถ้าเป็นความจริงเราจะเป็นความจริงของเรา แล้วนี่ธรรมความจริงกับความจริงมัน
เข้ากัน สบตาที่รู้แล้วมันจริงหรือไม่จริง ถ้ามันเป็นความจริงนะมันเข้าใจหมดเลย เข้าใจหมด
เห็นไหม เพราะมันเป็นความจริง

นี่สิ่งนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงท้อใจนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าตรัสรู้ขึ้นมาแล้วนะ จะสอนใครได้หนอ? จะสอนใครได้หนอ? เพราะมันพูดเหมือนกัน
ความหมายต่างกัน สื่อคนละภาษา ภาษาโลกกับภาษาธรรม แล้วภาษาธรรมมันไม่มีคำพูดมันถึง
ต้องใช้ภาษาโลกที่เป็นสมมุตินี้แหละ สมมุติ แล้วเราก็ไปคิดในคำพูดนั้น เราไปคิดในสิ่งนั้นมัน
ถึงเข้าไม่ถึงถึงจะความจริง ถ้าถึงถึงจะความจริงมันจะเป็นความจริงขึ้นมาจากใจ

นี่ให้ประเสริฐอย่างนี้ วันพระตั้งใจ ถ้าเราเข้มแข็งเราทำได้หมดแหละ สิ่งใดเราทำได้
หมด ถ้าเราอ่อนแอนะมันรับอะไรไม่ได้หรือ มันอ่อนแอไปหมดเลย อ่อนแอแล้วก็จะเป็นเรื่อง

โลกๆ อยู่กันแบบโลกๆ ถ้าอยู่กันแบบความจริง นี่ผิดต้องเป็นผิด ถูกต้องเป็นถูก ตั้งกติกาว่าผิดก็คือผิด ห้ามฝืนเด็ดขาด ถูกก็คือถูก ใครทำดีก็คือทำดี ไม่เป็นไรๆ ว่ากันไป

สิ่งต่างๆ โลกหมด เพราะใจมันโลเล พอโลเลมันก็จะอยู่กับความโลเล แล้วโลกก็โลเล กิเลสมันก็เรื่องโลเล มันก็เป็นเรื่องโลก เห็นไหม ถ้าเป็นธรรมต้องเป็นความจริง จริงต้องจริง ต้องทำให้ได้แล้วจะเป็นประโยชน์กับเรา เอวัง